

SLOVENE

Štev. 185. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10 12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v torek, 16. avgusta 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemanj:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemanj: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopno petstvar (dolžina
12 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopno garmondvina
30 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upravištvo je v Ljubljani št. 188.

Važno zborovanje gasilcev.

(Zborovanje „Zveze kranjskih gasilnih društev“ v
Postojni dne 14. avgusta 1904.)

V nedeljo, dne 14. avgusta t. l., je praznovalo gasilno društvo v Postojni svojo 25letnico in pri tej priliki se je tudi vršilo zborovanje kranjskih gasilnih društev. Ker se je kranjsko gasilstvo v Postojni iznebrilo avstrijskega strogonemškega „Reichsverbanda“ in ker je pristopilo k „Zvezi slovanskih prostovoljnih gasilnih društev“, se nam zdi potrebno, da to slavnost in zborovanje nekoliko natančneje opišemo.

Na predvečer slavnosti je postojnska godba po tigu priredila mirozov, v nedeljo zjutraj pa budnico. Od 7—1/2 10 ure zjutraj je postojnsko gasilno društvo sprejemalo in pozdravljalo v Postojno došla društva na kolodvoru. Iz Ljubljane sta v Postojno odpeljala ob 1/2 8 uri zjutraj dva posebna vlaka gasilce iz Gorenjske in Dolenjske, — bilo jih je nad 1000. Zastopani so bili tudi Hrvatje. Na cesti s kolodvoru v Postojno so se zbrala po dohodu vlakov vsa društva in od tod so korakala na čelu postojnske godbe v trg. V bližini okrajnega glavarstva je bil postavljen slavalok in tu so bila sprejeta gasilna društva. Najprvo je Ribnikarjeva gospodična v prelepem govoru izročila načelniku g. Doberletu krasen šop cvetic, nato je pozdravil gasilce še načelnik „postojnskega gasilnega društva“ g. Petrič. K sprejemu je došlo poleg postojnskega župana več drugih dostojanstvenikov. Po pozdravu je nad 1400 gasilcev vlepem redu korakalo mimo dostojanstvenikov pred okrajnim glavarstvom. Lep in veličasten je bil ta prizor.

Ob pol 12. uri se je v šolskem poslopju vršilo zborovanje kranjskih gasilnih društev. Blizu 100 delegatov se je udeležilo zborovanja. Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo sta zastopala gg. Barle in Turk.

Zvezni tajnik g. Trošt je poročal o delovanju „Zveze“ v pretečeni dveletni dobi obširno in temeljito, nato pa še namesto blagajnika Achtschina o blagajniškem stanju. Blagajnica ima 1291.66 K v društveni blagajni. Skupščina je odobrila poročila. V odbor so bili izvoljeni gg.: Doberlet, načelnik, Trošt, tajnik, Achtschin: blagajnik, Debeljak,

Faliga in Rus kot zastopniki Gorenjcev, Babšek, Gustin in Ogorevc kot zastopniki Dolenjcev in Majer, Papler in Petrič kot zastopniki Notranjcev.

Po volitvi odbora se oglasi delegat „Ljubljanskega gasilnega in reševalnega društva“ g. Barle rekoč: „Zveza kranjskih gasilnih društev je zastopana v avstrijskem „Feuerwehr Reichsverbandu“. Ker so v omenjenem „Verbandu“ slednja leta nastale čudne in za nas Slovence neznane razmere, velela mi narodna zavest, da nekoliko pojasnim te razmere in stavim primerne resolucije. „Reichsverband“ je zabredel na politično polje; najjasnejši dokaz je to, da je pristopil k „Reichsdeutschem Bunde“. „Reichsverband“ uči v mlaki politike in iz njegovega postopanja veje protiaustrijski duh. Nujno je, da se stvar pojasni in prosim, da se stvar smatra kot nujna.

Leta 1899, ko se je v ljubljanskem gasilnem društvu vpeljala slovensko povelje vanje in ko se je odpiral „Mestni dom“, je bila Ljubljana določena za zborovanje „Reichsverbanda“. Ljubljana je bila pripravljena na zborovanje ter je vse potrebno ukrenila, da se zborovanje dostojno izvrši in da se v Ljubljano došlim gasilem pokaže naklonjenost. Mestna občina ljubljanska in kranjska hranilnica sta za to slavnost imeli pripravljene višje svote denarja in od več strani je bilo pričakovati prispevkov. Zborovanje „Reichsverbanda“ bi se bilo vršilo na slovenski način in lepše kot marsikje, toda „Reichsverband“ je ljubljancem napravil črto čez račun. Ker se je v Ljubljani v gasilnem društvu sprejelo slovensko poveljevanje, je „Reichsverband“ — meni nič tebi nič — odpovedal zborovanje. Izgovor je bil tako puhel, da ga ni treba omenjati. Ljubljanci smo obsedeli. In kaj je bilo vzrok, da se je zborovanje v Ljubljani odpovedalo? Slovensko poveljevanje v ljubljanskem gasilnem društvu. Ali ni to nečuvno preziranje slovenskega jezika in nas Slovanov vobče. S takimi naj smo mi v zvezi! To pa ni edini dokaz da „Reichsverband“ prezira nas Slovence. Čujte še nastopno!

Naši bratje Čehi so bili zastopani v „Reichsverbandu“, dokler „nemški“ tovariši niso uganjali politike in ko je v „Reichsverbandu“ vel še avstrijski duh. Odkar pa je odbor „Reichsverbanda“ vstopil v „Reichs-

deutschen Bund“ in odkar je „ljubljenček“ Cermak — Reginald Cermak je bil namreč tedanji predsednik „Reichsverbanda“ — v Monakovem materi „Germaniji“ v imenu avstrijskega gasilstva odkril svoje nemško srce, so Čehi izstopili iz „Reichsverbanda“. Poljski so bili s Čehi edini in sklenili so ustanoviti slovansko zvezo. Kot nalašč se je ravno takrat odprlo zborovanje „Reichsverbanda“ v Ljubljani, in Čehi ter Poljski so imeli še več povoda ustanoviti slovansko zvezo. Čehi so ohranili k otvoritvi „Mestnega doma“ v Ljubljani in agitirali so za pristop k slovanski zvezi. Čehom se je takrat vse obljubilo, seveda brez obveznosti, toda do danes se ni ničesar storilo.

Slovanski gasilci s Češkega, Moravskega in Galicije so lansko leto v Pragi ustanovili slovansko zvezo, Slovence pa smo do danes ostali slepo orodje nemškega šovinizma. Slovenci ne vidimo, da nastavljamemo nemškemu „Reichsverbandu“ svoj hrbet, po katerem isti za zabavo udriha. Čehi so se odpovedali avstrijskemu pravzaprav pa „dem reindutschen Reichsverbande“ ter so pristopili h „Conseil international des Sapeurs Pompiers“. Uradni jezik tega „Conseila“ je bil francoski, dovoljeno pa je bilo govoriti tudi v vseh drugih jezikih. Predsednik „Conseila“ je bil ruski graf Komarowski. Čeha Seidl in Hubalek sta prišlo poročila in govorila sta v češkem jeziku pri kongresu v Berlinu in pa pri gasilskem kongresu v Parizu o priliki razstave. Tovariša Cermaka je češki jezik pri kongresu v Berlinu zbadal v srce, češke zastave pa so ga bodle tako v oči, da jih kar videti ni mogel. Poleg Berlina in Pariza se je tudi v Amsterdamu češkemu jeziku priznala enakopravnost. Žal, so bili Čehi edini Slovani, ki so se borili za pravice svojega jezika. Slezijski, Moravci in Galičani so pritrili postopanju Čehov in postali z njimi solidarni.

Med vsemi avstrijskimi Slovani smo Slovenci edini, ki smo vpričeni v pristno nemški voz, ki ga pod bičem „Reichsverbanda“ vlačimo Slovanom v posmeh, Nemcem pa v zabavo.

Omeniti moram še nekaj, kar je najbolj nezalostno.

„Conseil international“, Čehi, kakor rečeno, so bili plačujoči člani „Conseila“, je priredil v Londonu po nasvetu „ljubljenca“

Reginalda Cermaka za hrbtno Čehov kongres in razstavo Čehi torej h kongresu kot člani niso bili povabljeni, poizvedeli so šele po strokovnih in drugih listih za kongres in zato se kongresa tudi niso mogli udeležiti. Ko so pri kongresu v Londonu Cermakovci videli, da Čehov ni prisotnih, so stavili predlog, da se izpremene pravila glede jezikov tako, da velja francoski, angleški in nemški jezik za uradni jezik.

Čehi so proti temu sklepu protestirali, toda prepozno, ker so prepozno poizvedeli za ta sklep. Danes ali danes teden bodo Čehi v Budimpešti proti temu sklepu zopet protestirali, toda upanja je malo, da zmagajo; dosegli pa bodo vsaj to, da inozemcem pokažejo in odkrijejo nezalostno postopanje napram Slovanom.

Vsi slovanski narodi so torej v boju proti nemškemu „Reichsverbandu“, le mi Slovenci smo na njih strani in smo takorekoč v boju proti svojim bratom Slovanom.

Mislím, da sem dovolj pojasnil stališče „Reichsverbanda“ napram nam Slovincem in napram Slovanom v obče. Imam gradiva še dovolj, pa mislim, da za danes zadošča to, kar sem povedal.

Kdor izmed vas, dragi tovariši, ljubi svoj materni jezik, kdor ima slovanski šut v sebi in kdor ljubi naše brate Slovence, naj glasuje za moji resoluciji, ki se glasi:

1. Shod kranjskih gasilnih društev naroča odbor „Zveze kranjskih gasilnih društev“, da takoj pretrga vsako, tudi najrahlejšo zvezo z „Avstrijsko gasilno državno zvezo (mit dem österr. Feuerwehr-Reichsverbande) in to brez komentara odboru naznaní.

2. Odboru „Zveze kranjskih gasilnih društev“ se naroča, da takoj stopi z „Zvezo slovanskih prostovoljnih gasilnih društev“, oziroma s sedanjim starostom med dr. Ludovikom Cwiklicerjem glede pristopa k „Zvezi“ v dogovor in da v teku enega leta skliče zvezni shod, na katerem mu bo poročati o dogovorih in staviti konkretne predloge glede pristopa.

Ko je še delegat g. Turk pojasnil, da Nemci s Slovani povsod, kjer so v večini,

LISTEK.

Pismo s Kitajskega.

(Veselko Kovač, apost. misijonar.)

IX.

Tsinanfu, 29. julija.

Hudi, jako občutni so zimski dnevi v Santungu. Mraz se človeku neusmiljeno začenja v kost in mozeg. Da se dobro ne zavije v kožuho, gorje tvojim udem!

Toda mraz pri nas še ni najhujše slo. Vročina ga daleko prekaša v zlobi in neusmiljenosti. Da je temu res tako, bo vam rad potrdil vsak Santunec. To vam je taka vročina, da ti lije po životu nadležen pèt kar curkoma. V pojasnilo tega neprijetnega dejstva omenim — dasi take reči niso ravno za javnost! — da sem se včeraj moral preobleči osemkrat. Človek pri taki silni vročini ni sposoben za nobeno resno delo. Tudi železna volja se mora ukloniti pod neizprosim pritiskom topeče vročine. Nenujna opravila človek odlašá na jutri. — In noči! Te so grozne. Čez dan te je vročina zdelala, da si počitka, spanja krvavo potreben. A pri vsej utrujenosti očesa zatisniti ne moreš. Željno pričakuješ dneva . . .

Pred petdesetimi leti se je kahal in pekel naš slavní Kaoblehar v vročem Sudanu. Da je postal žrtev ondodnega žgodega podnebja, se nikakor ne čudim . . .

Se hujše nego ljudje pa občutijo letošnjo vročino poljski sadeži. Vse od kraja se suši. Sčivje, proso, koruza in siren — ta zadnji pridelek je za Kitajca to, kar je za nas krompir — vse vene. Deževati neče, v vodnjakih pa se je voda skoro popolnoma posušila. Tukaj ne dežuje tako pogosto, kakor recimo po Gorenjskem ali pa Dolenjskem. Le parkrat v letu osreči blagodejni dež zevajočo zemljo. Toda kadar dežuje, mora dežiti pošteno. Ne zadostuje namreč, da se suha zemlja dobro namoči, napolniti se morajo po poljih in vseh tudi brezštevilni vodnjaki. Ti morajo nadomestovati pogosti dež, iz njih namakajo na umeten način polja in vrtove.

Vode torej primanjkuje. Ako v par dnevih ne bo dežja in bo vročina tako neusmiljeno pritiskala, kakor zadnje dni, posušilo se bo na polju od kraja vse. To pogani dobro vedo, zato se pa tudi prav pridno zatekajo k svojim malikom.

En lučaj od mojega stanovanja sameva med molčnimi cipresami malikovalnica. Več

ko deset velikih malikov je v njej. Izvemši kitajsko novo leto in nekaj malo drugih dni v letu se živ krst ne briga za njo. Berači in revni potniki prenočujejo v njej. Nesnage se v tem poganskem svetišču ne manjka. Smeti, prahu in razne golazni v obilici! A sedaj, ko preti neusmiljena suša tako resno pridnemu poljedelcu, sedaj, pravim, se je zapuščena malikovalnica zopet oživila. Vse se globoko priklanja „mogočnim“ malikom. Šest poganskih devic in šest vdov skrbi za snago sicer zanemarjenega svetišča. Vsak dan pridno pometajo, brišejo prah s sch malikov ter zažigajo kadilo in pozlačen papir malikom v čast. Velik zvon, ki visi na dvorišču malikovalnice, neprestano brenči. Staro in mlado bje s krepelci in poleni ob njega. Zlasti mladina neumorno bje ob stare bobne, katerih je več v svetišču. To vam je neznošen vrišč in ropot! S takim počenjanjem upajo ganiti bogove ali jih pa prisiliti, da pošljejo potrebnega dežja.

La čudno. Koj prvi dan ulila se je majhna plohica. Za polje seveda brez vsakega pomena. Se ozračje se ni shladilo. Vendar je to pogane potrdilo v njih zaupanju, in hrup in vrišč v malikovalnici je nastal še hujši, neznosnejši. In tako se ta nadležen hrup in

neznosno vpitje mladeži ponavlja dan na dan, a dežja le ni. »Bogovi nas nečejo uslišati; razarjeni so očitno vsled tujcev, ki vedno bolj silijo v našo deželo ter skrunijo bogove!« tožil mi je star mož vračajoč se iz malikovalnice.

Pred nekaj tedni je šel podkralj Santunga darovat na hrib Tai-ngan, kjer je najslavnejše svetišče kitajsko. To mora storiti vsako leto. Letos pa se je na ta način izognil veliki sitnosti. Kadar primanjkuje v vodnjakih vode in preti suša, mora podkralj osebno v malikovalnico ter prositi malika, da pošlje dežja. Ako v določenem času ne dežuje, kriv je tega podkralj sam. Gotovo ima namreč kaj pregrešnega na vesti; zato ga bogovi nečejo uslišati. In ako suša traja dolgo časa ter so vse prošnje in daritve zastoj, mora se podkralj cesebno zatožiti pri cesarskem dvoru v Pekinu. Ako mu ta že sicer ni posebno naklonjen, porabi to „ugodno“ priliko ter odstavi uboge grešnika od službe, češ, uradniki imajo biti ljudstvu v

*) Vsi led železnice, katero bodo zgradili Nemci od Tsintau-a do Tsinanfu, (412 km dolga proga) morali so Kitajci izkopati nad 30 tisoč grobov, ter prenesti ostanke svojcev na druge kraje. To storiti bili so seveda prisiljeni, a v njih očeh je to nekako grobskrunstvo.

brezobzirno postopajo, da je celjaka okrajna gasilska zveza ravno te dni sklenila, naj se vsa društva, ki imajo slovensko poveljevanje, izključijo iz zveze, so bile Barletove resolucije skoraj enoglasno in z navdušenostjo sprejete. Nekateri »Kranjci« so proti temu sklepu mrmrali, toda ne pomagali nič — iz presi ali vozi.

Ob 3. uri je bil vhod v »smo«, ob 5. uri koncert pri »Kroni«, ob 1/8. uri pa odhod iz Postojne.

Rusko - Japonska vojska.

Dogodki na morju pred Port Arturjem.

Vsa pozornost se je zadnje dni obrnila na dogodke na morju pred Port Arturjem. Ruske ladje so pobile iz luke, a združitev z ruskimi vladivostoškimi brodovjem, so jim Japonci menda preprečili. Vest iz Peterburga, da se je nekaterim ruskim ladjam to posrečilo, pač ne bo resnična ali pa so to one ladje, o katerih meni Togo, da so šle nazaj v Port Artur, dočim bi bile v resnici ušle. Rusi so rešili toliko, kolikor so v takem položaju mogli, nekaj ladij so pripeljali v nevtralne luke, kjer bodo po mednarodnem pravu razorožene in kjer bodo tako morale ostati do konca vojake. Rešili so tako vsaj one milijone, katere so plačali za zgradbo teh ladij.

Ako so se nekatere ladje res vrnilo v Port Artur, tedaj je gotovo, da tudi teh Japonci ne dobe, ker predno bi morale kapitulirati, jih bodo njihovi poveljniki sami razstrelili v zrak, a sedaj bodo prisilile Japonce, da bodo tudi še dalje morali skrbno stražiti luko.

Ako je res kaj ladij šlo nazaj v Port Artur, tedaj je vprašanje, koliko časa bodo ondaj mogle vzdržati pred japon. granatami. Za nekaj ladij se še sploh ne ve, kje so. Rusko uradno poročilo ničesar ne poroča, da bi se kaj ladij vrnilo v Port Artur, torej je mogoče, da jih je nekaj srečno ušlo.

Tokio, 13. avgusta. Kakor poroča admiral Togo, je bilo v pomorski bitki dne 10. t. m. močno poškodovanih pet ruskih ladij, med temi »Retvizan«, ki je bil v daljavi 3500 metrov večkrat zadet Oklopnjača »Pobjeda« je baje zgubila dva jamba, razen tega je bil tudi poškodovan na ladji velik top. Ruske križarke so bile primerno malo poškodovane. Križarka »Bajan« je ostala popolnoma cela. Japonci so na svojih ladjah baje že popravili škodo.

Tokio, 13. avgusta. (Uradno.) Admiral Togo poroča: Ko je dne 10. t. m. ruska eskadra zapustila Port Artur, je odplula proti jugu. Naše združeno brodovje je napadlo rusko eskadro 25 morskih milj južno vznočno od Port Arturja ter jih je zasledovalo v vztočni smeri. Vnel se je ljut boj, ki je trajal od 1. ure popoldne do solnčnega zahoda. Sovražnik je imel navidezno znatne izgube. Proti koncu bitke je ponehalo streljanje na ruski strani, dočim so ruske ladje prišle v nered. Križarke »Askold«, »Novik« in »Palada«, oklopnjača »Cesarevič« in nekaj uničevalk torpedov je bežalo proti južni smeri. Ostale ladje so se najbrž vrnilo nazaj v Port Artur. Naše brodovje ni imelo znatne škode. Mrtvih in ranjenih le 170 mož.

Tokio, 13. avgusta. (Urad.) Iz Tsing-tava so dne 12. t. m. ob 10. uri zjutraj spo-

blagor, ne pa v škodo. Seveda lepa svotica denarja brez posebne težave omehča trda srca cesarskih dvornikov in vse je zopet pri starem. Le podkraljeva blagajnica se je precej usušila.

Ker podkralja ni doma, on seveda tudi odgovornosti nima vsled suše. Gotovo ga še kmalu ne bo nazaj v Tsinanfu, da se tako izogne ne mali odgovornosti.

— — Pšenica je dobro obrodila. Sadja — hrush in jabolk — boče malo. Pred tednom dobil sem na mizo prve breakve. Ta plemeniti sadež je v Santungu tako lep in okusen, da ga od tod pošiljajo vsako leto v Pekin na cesarsko mizo. Breakve obrode skoro vsako leto. Orehi so polni, da bolj biti ne morejo. — Našega krompirja Kitajci ne poznajo. V našem vikarijatu je že več misijonarjev poizkusilo s krompirjem. Vsi poizkusi so se izjalovili. Rastlina je bujno pognala; a krompir še lesnikom ni bil podoben. Letos sem poizkusil jaz. V Tsingtau sem kupil za drag denar semena. Vsi, ki so videli poprejšnje donesrečene poizkuse, so radovedno čakali, kaj bo letos. In v začetku vseh — je krompir izvrstno obrodil. V slast gre Kitajcem nič manj kakor Evropejcem . . .

rožili: Potem ko sta ruski križarki »Novik« in »Askold« nakrcali v nemški luki Cingtau premog, brodariti izven pristanišča. Dve ruski uničevalki torpedov sta ravnokar pripluli v pristanišče. Oklopnjača »Cesarevič« je še v pristanišču.

Cifu, 13. avgusta. (Reuterjev biro.) Glasom danes semkaj doselega poročila je ruska križarka »Novik« po izteku 24urnega roka utekla iz pristanišča v Cingtau. O kakem boju z japonskimi ladjami se ničesar ne poroča.

Tokio, 13. avgusta. (Uradno.) Kakor brzojavljajo iz Cifu, sta se 11. t. m. ponesrečili dve ruski torpedovki 20 milj vzhod. od Veihajaja.

Vejhajej, 13. avgusta. Ruski razšilec torpedovk »Burnij« se je ponesrečil južno od šantunskega predgorja, na kar so ga Rusi razstrelili. Trije častniki in 60 mornarjev je vderaj zveder dospelo sem ter se odpeljejo na angleški bojni ladji »Humber« v Honkon.

London, 13. avgusta. »Times« so orejele vderaj iz Šangaja sledeče poročilo: Ruska uničevalka torpedovk »Grozovoj« je priplula v ustje reke Jangtse, ker se mora stroj popraviti. Ladja, topovi in cevi za metanje torpedov so nepoškodovani. Ruski poslanec se je podal takoj na tjo.

London, 13. avgusta. Kakor poročajo večerni listi iz Petrograda, so v bitki od dne 10. t. m. mine japonskih ladij baje poškodovale oklopnjačo »Cesarevič«, ki je dospela močno poškodovana v nemško luko Kiaučau (Cintau). Zgube oklopnjače znašajo baje 206 mrtvih, med temi admiral Witt-höft in 60 ranjenec.

Tokio, 13. avgusta. Poročilo, da je križarka »Bajan« ostala v bitki dne 10. t. m. nepoškodovana, se ima v toliko popraviti, da se ta križarka ni vdeležila boja, ampak je ostala v Port Arturju.

Frankobrod na Menu, 13. avgusta. Privatna brzojavka »Frankfurter Zeitung« od vderaj zveder poroča iz Šangaja: Ruska vojna ladja »Askold« je dospela v Vusung. Ladja je poškodovana nad vodno črto. En dimnik je razdejan. »Askold« bo v »Grozovojem« ostal v tej luki, ker je za boj nesposoben.

London, 13. avgusta. Potrjuje se, da so tri ruske ladje prišle v nemško luko Cintau. Dve ruski torpedovki so baje Japonci ob kitajskem obrežju zaplenili. V Rimu je japonsko poslanstvo izdalo komunique, v katerem pravi, da sta se ruski vojni ladji »Retvizan« in »Pobjeda« morali vrniti v Port Artur, ker sta bili nesposobni slediti ostalima brodovju. Japonsko brodovje je bilo prisiljeno opustiti zasledovanje, ker je v zadnjem kombardranju porabilo strelivo. Kljub temu poročajo se poroča iz Tokia: Admiral Togo lovi tri velike ruske vojne ladje, ne pove pa ne, kje se vrši ta lov. Nemško brodovje je iz Cifu priplulo v Cintau.

Peterburg, 14. avg. (Uradno). Brzojavka admirala Matuseviča na carja z dne 13. t. m. poroča: 10. t. m. ob 9. uri je prišlo naše brodovje, obstoječe iz šestih oklopnih, križaric »Askold«, »Diana«, »Pallada« in »Novik« in osmih torpedovk zapuščati Port Artur. Japonci so se koncentrirali nasproti nam v treh skupinah. Naše brodovje je manevriralo z namenom si priboriti pot skozi sovražno brodovje. Med tem časom so sovražne torpedovke metale proti nam plavajoče mine, vsled česar je bilo naše manevriranje jako težavno. Ob 1 uri popoldne se je posrečilo eskadri od 40 minut dolgem boju si priboriti izhod in pluti v smeri proti Santunu. Sovražne ladje so nas na vse moč zasledovale. Proti 5. uri popoldne se je pričel boj iznova in je trajal s približno enakimi uspehi pet ur dolgo. V boju je padel poveljnik eskadre, poveljnik oklopnice »Cesarevič« Ivanov pa je bil ranjen in je izgubil zavest. Stroj pri krmilu te ladje je dobil poškodbo in je bilo tako potrebno, da so morale druge ladje manevrirati okoli te ladje. Poveljništvo brodovja je prešlo na kneza Uhtomskega, poveljništvo oklopnice »Cesarevič« pa na najstarejšega častnika. Pri nastopu noči »Cesarevič« ni več mogel slediti brodovju. Plul je proti jugu, da poizkusi s svojo lastno močjo priti v Vladivostok. Po noči je moral »Cesarevič« prestat napade z minami, drugo jutro pa je bil pri Santunu. Ker je videl, da ne more priti v Vladivostok, je priplul ob 9 uri dopoldne v Kiaočau, kjer je našel križarico »Novik« in torpedovko »Bezšumnij«. Poleg admirala Vithefta so bili ubiti še trije častniki in 8 častnikov ranjenih.

London, 14. avgusta. V Tokio so naznanili mnenja, da je hotel ruski admiral doseči nemško luko, kjer bi ladje imel internirane ali pa bi lahko z njimi odplul na morje. Rusko brodovje je bilo južno od Kientao skoro popolnoma obkoljeno, ko se je v sredo pričel boj. — Togov namen je bil ruske ladje uničiti, a ko je nameril nanje

svoj najhujši ogenj, se je posrečilo križaricam odpluti. Ruski poizkus je bil z nočjo preprečen, ker se jim je približalo brodovje rušilcev torped. Ruske oklopnice in križarice »Dana«, ki ni mogla bežati, so zopet prišle v Port Artur. Pet ruskih oklopnih in dve križarici, med njima »Bajan«, so zopet v Port Arturju.

Cifu, 15. avgust. Iz Cintava poročajo: »Cesarevič« je hudo poškodovan, ves razbit. Preškode pod vodno črto so popravljene. »Cesarevič« je bil v bojih 10. avgusta do večera ves čas izpostavljen sovražnemu ognju. Ob pol 12. uri je bil admiral Vitheft od sovražne, na ladjo padle granate raztrgan na drobne kosce. Od njega so našli le eno nogo. V bližini stoječi častniki so bili tudi ubiti. »Cesarevič« je imel skupno 15 mrtvih in 40 ranjenec. Pol ure pozneje je priplul sem »Rurik«. (To je malo verjetno, ker je »Rurik« križarica vladivostoškega brodovja ali pa je vladivostoško brodovje tako blizu priplulo nasproti portarturskemu? Ured.) »Rurik« je odplul 12. t. m. ob 3. uri popoldne v nepoznani smeri. Zveder 14. t. mes. je prišel v bližino »Askold« v družbi rušilca torped. Poskušal je priti v luko, a zadel je na neko japonsko križarico ter se je zopet oddaljil. V bližini gorovja Santun je bilo videti več japonskih križaric. Japonske torpedovke opazujejo neprestano luko Cintau.

Tokio, 15. avg. Izgube Japoncev v pomorski bitki 10. t. m. so bile: 10 častnikov, 52 mož mrtvih, 12 častnikov in 121 mož ranjenih.

Ruska poročila.

»Berliner Tageblatt« piše iz Peterburga: »Po sedaj nam dših vesteh moremo sklepati, da se je rus. brodovju posrečilo predrti japonsko blokado. Vendar se pa dozdeva, da se je rusko brodovje razdelilo; v to pa ali je bilo prisiljeno po razmerah ali pa namenoma. Dli ruskega brodovja priplul je v našo luko Cintau. Drugi del brodovja je došel do otoka Čušima. Otok Čušima leži v korejski morski črni, torej že na polovico čoti med Port Arturjem in Vladivostokom. Vprašanje je pa, če namerava rusko brodovje naravnost v Vladivostok, verjetnejše je, da se med potoma združi z vladivostoškim brodovjem, ki je tudi obenem zapustilo luko in da prede takoj v ofanzivo proti japonskemu brodovju. O tem smo prejeli sledečo brzojavko:

Brzojavka iz Čifu »Novemu Vremenu« potrjuje, da so vse velike ladje portarturskega brodovja po bitki z admiralom Togo prodrle japonsko blokado in da gredo s polnim parom vladivostoškemu brodovju naproti. V poučenih krogih so menijo, da se je minulo noč združilo brodovje. Od sedaj naprej prično zelo važne akcije proti Japonci in njeni mornarici. Ruske novine pripisujejo temu dogodku rustega brodovja dal kožne važnosti.

Ta list piše dalje: Neresnična je gotova vest iz Tokia, ki pravi, da je ruska mornarica vrnila v Port Artur. Dsi je ta »Reuterjeva« novica pokrita z jednako uradno iz Tokia, ki pravi, da je bilo rusko brodovje razpršeno in se je povrnilo v Port Artur, vendar ne more odgovorjati resnično. Prav v tem slučaju, da bi bili Japonci razpršili Ruse, vrnili bi se prav težko v Port Artur, ker povsod drugje so bolj na varnem, nego tam. In ker obsteljujejo težki japonski topovi pristanišče, v tako luko naj se vrnejo, kjer bo gotovo uničeno? Tudi v nevarnosti novih pomorskih bitk ostanejo rajše na morju.

Se ena bitka na morju.

London, 13. avgusta. Močan oddelek japonskega brodovja je odplul proti jugu, da ujame vladivostoško brodovje, ki se z novimi argentinskimi križaricami še ni združilo. V Tokiu govore, da je ruska križarica »Novik« zapustila Kiaočau, skoro gotovo z namenom dospeti v Vladivostok. Rusko brodovje je odplulo iz Vladivostoka proti jugu v mnenju, da se združi s portarturskim brodovjem.

Tokio, 15. avg. Dne 14. t. m. zjutraj se je vršil pri Čušimi boj med vladivostoškim in japonskim brodovjem. Ruska križarica »Rurik« se je potopila. Ruski križarici »Gromoboj« in »Rosija« sta težko poškodovani ušli proti severu. (Rurik je bila ena največjih ruskih križaric, okoli 140 m. dolga in okoli 20 m. široka. Posadke je imela okoli 800 mož. Neka brzojavka poroča, da je z »Rurikom« utonilo 400 mož.)

Tokio, 15. avg. Brzojavka iz Takešiki poroča: Japonsko brodovje pod poveljstvom Kamimure je vderaj ob 5 uri zjutraj približno 20 milj od Pulsana ob korejskem obrežju zadel ob vladivostoško brodovje. Boj je trajal do pol 11 ure dopoldne. Videlo se je, kako se je potopila ruska križarica »Rurik«, ki se je potapljajoča postavila z enim delom naravnost po koncu. 450 mož posadke so Japonci rešili, ostali so utonili. »Rosija« in »Gromoboj« sta bila večkrat zadeta ter sta močno poško-

dovana. Ena japonska ladja je zadeta. Dva moža posadke sta bila ubita, sedem ranjenih.

Ruske ladje v tujih lukah.

Cifu, 15. avg. Iz Cintava poročajo, da so ruske oklopnice »Cesarevič« in trije rušilci torped v navzočnosti nemškega guvernerja sneli zastave. »Cesarevič« je sedaj šel v notranjo luko, ker so Japonci pozvali Ruse, naj pridejo iz luke. Ruske ladje so razorožene, ker tekom 24 ur niso zapustile luke. Dva ondi se nahajajoča ruska rušilca torped sta poškodovana, eden ni poškodovan. Pred »Cesarevičem« je usidrana nemška vojna ladja, da ga brani za slučaj napada.

Šangaj, 15. avg. Ranjence »Askolda« so prepeljali v tukajšnje bolnico. Poprave ladij hitro napredujejo. Kje je bolniška ladja »Mongolija«, ni znano. Parnik »Gallie« je opazil med Šangajem in Nagasaki »Novika«, ki je plul proti jugu.

»Novik« potopljen?

Cifu, 15. avgusta. Tu so razširjene govorice, da je bila ruska križarica »Novik« 40 milj od Cintava potopljena.

»Retvizan« potopljen?

Peterburg, 15. avgusta. Generalni štab je dobil vest, da je baje »Retvizan« potopljen.

Port Artur — Glavni naskok se je pričel?

Japonski poslanik v Londonu, baron Hajai, je izjavil sledeče: »Od generala Steslja naznanjeni boji od 23. do 28. julija so le uvod pravega napada na Port Artur. Japonci so imeli, kakor uradno poročajo, le 1800 mož izgube. Polastili so se treh vnanih vtrdb ter streljajo sedaj na druge črto vtrdb. Ni res, da bi bili izgubili 10.000 do 30.000 mož. Japonci se drže taktike, da streljajo toliko časa na vtrdb, dokler ni sovražnik prisiljen se umakniti. Za Japonce je torej vseeno, ako traja obleganje še dva tedna ali pa dva meseca.« Japonci so napadli, kakor poroča »Daily Telegraph«, 8. t. m. glavno črto vtrdb. Želo hrabro so napadali z bajoneti Ruse, ki so se izvrstno branili. Izmučene ruske čete so onemogle popadale poleg svojih topov. General Steselj je opominjal vojake, naj se hrabro boré za Boga in domovino. Proti jutru so končno Japonci pregnali Ruse ter jim zadali znatne izgube.

Kolonja, 13. »Kölnische Zeitung« poroča iz Tokija od 12. t. m.: Japonski cesar je ukazal vrhovnemu japonskemu poveljniku, naj dovolj vsem nevojakom, da smejo zapustiti Port Artur, zlasti inozemskim diplomatom, svečnikom, ženskam in otrokom. List sklepa iz tega, da pričakujejo Japonci v najkrajšem času padca Port Arturja.

Pariz, 13. Iz Tjencina poročajo, da že 12 ur Japonci pred Port Arturjem od vseh svojih pozicij enakomerno prodirajo proti trdnjavi. Rusi imajo velike izgube. Za neko pozicijo v bližini Volčje gore se je razvil posebno vroč boj, katerega izid še ni znan.

London, 15. avgusta. Kakor poročajo iz Inkava, je položaj v portarturski trdnjavi obupen. Pet divizij japonskih čet je v četrtek napadlo trdnjavo. Prebivalci zahtevajo kapitulacijo. V trdnjavi vlada anarhija.

Berolin, 14. avg. »Lokalanzeiger« poroča iz Tokia o bojih pred Port Arturjem: V Port Arturju so bili celo noč v torek ljut boj, ki je trajal do 11. ure dopoldne naslednjega dne. Rusi so imeli veliksanske izgube.

Peterburg, 15. avgusta. Admiral Aleksejev brzojavlja carju: Kakor poročajo iz Port Arturja, so Japonci napadli 9. t. mes. ponoči po 15urnem boju z močnimi četami Takušan in Ljaočušan. Ko so se polastili imenovanih dveh gor, niso dalje prodirali. V noči na 10. t. m. pa so med deževjem napadli vzhodne čete, toda morali so se umakniti. Zaeno so napadli Japonci vse čete od Volčjega hriba do Takušana, vendar so se Japonci morali povsod umakniti. Trdnjavo bombardirajo Japonci že 4 dni.

Peterburg, 15. avgusta. Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena: Kakor poročajo, dohajajo pred Port Artur vedno nove japonske čete. Japonci se bodo baje postavili v dva velika oddelka. Prvi bo stal na višinah med Lunvantunom in Taheburutom, drugi pa na gorah med Luisinim zalivom in zalivom »Desetih ladij«. Tudi na višinah zahodno od Volčjega hriba stoji japonski topevi.

Cifu, 15. avgusta. Iz verodostojnih krogov brzojavljajo, da se je danes ob 4. uri pričel splošen napad na Port Artur.

Iz Mandžurije.

Peterburg, 13. avgusta. (Uradno.) Brzojavka generalnega poročnika Šharova na generalni štab poroča z dne 12. t. m.: V okrožju mandžurijske armade je bilo danes vse mirno. V okolici Jantai-Pünsiku so se zadnje dni pojavile hunhuške tolpe. Napad hunhuške tolpe na neki ruski transport živil je bil uspešno odbit.

Peterburg, 13. avgusta. Poizkusi Japoncev, priti čez reko Taishiho, so bili doslej odbiti.

London, 13. avgust. Iz Kurokijeva glavnega taborišča se poroča, da imajo Rusi zasledeno črto od Ausandana do Hajčena ter se koncentrirajo pri Ljaojanu in Aupinu ter posebno stražijo železnico v Mukden. Sovražni armadi sta že v ozki dotiki.

Peterburg, 14. avgusta. V Mandžuriji se Rusi počasi umikajo proti Ljaojanu, v čegar nižinah je kmalu pričakovati bitke. Japonci imajo 250.000 mož in 600 topov. Rusi skoraj niso toliko.

Peterburg, 15. avgusta. Kakor poročajo listi iz Ljaojana, je odšlo 12 polkov tretje in četrte divizije japonske južne armade proti Port Arturju, kjer stoji sedaj 80.000 Japoncev s 400 topovi. Japonski cesar je zapovedal, da morejo čete zavzeti trdnjavo do 23. t. m. Obleganja Ljaojana ni pričakovati pred padcem Port Arturja.

Peterburg, 15. avgusta. Listi poročajo iz Ljaojana, da je izdal japonski cesar povelje, da morajo japonske čete na vsak način zavzeti Port Artur, četudi operacije v Mandžuriji zastanejo ter postane Koreja glavno tistišče. Radi tega bo morebiti prihodnje dni odšla japonska glavna moč proti Port Arturju. Deževje zavira vse operacije.

Peterburg, 15. avgusta. Iz Ljaojana poročajo: Tu je vse mirno. Se celo med prednjimi četami ni nobenih praek. Sovražnik se navidezno povsod umika. Dne 14. t. m. so Japonci poškodovali železniško progo med Ljaojanom in Anjavsiavom. Storitvov Rusi niso vneli.

Ljaojan, 15. avgusta. Japonci umikajo tu svoje čete, da jih odpošljejo proti Port Arturju. Rusi cenijo obležno armado na 90.000 mož s 400 topovi. Zadnje dni ni bilo pri Ljaojanu nikakega boja. Rusi ne stojijo tu s Japonci nič več v dotiki. Inozemske vojaške atašeje bi Japonci na umikanju od Hajčena kmalu vjeli, vendar ni bil nihče ranjen.

Hunhuške tolpe

Peterburg, 15. avgusta. Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena: Kakor poročajo Kitajci, organizujejo od Japoncev naščuvani hunhuški voditelji v sinmintinskem okraju tolpe po 1000 mož. Pri vsaki tolpi je 100 Japoncev z gorskimi topovi. Tolpe korakajo ob reki Ljao, da napadejo rusko železnico.

Protesti.

Peterburg, 14. avgusta. Na carjevo povelje je naročil ruski minister znanjih zadev ruskemu poslaniku v Parizu, naj prosí francosko vlado, da izroči v imenu ruske vlade energičen protest radi kršenja kitajske nevtrilitete in deloob mednarodnega prava z napadom na ruskega rušilca torpedovk „Rešitelnega“ v nevtralnem pristanu po svojem zastopniku v Tokiu. To je Rusija naznanila tudi drugim državam. Zajedno je dobil ruski poslanik v Pekinu nalogo, energično protestovati radi tega pri kitajski vladi ter predložiti ji posledice, ki bi jih zamoglo imeti to kršenje mednarodnega prava.

V Ljaojanu pred bitko.

Zanimivo sliko iz Ljaojana prinaša „New-York Herald“. Ljaojan je utrjeno mesto, toda da te vojske ni imelo dosti pomena. Sedaj pa tu bogate Kitajci z ruskim denarjem. Ne le poljedelci in trgovci, ampak tudi vsi obrtniki dobivajo od ruske vojne uprave dosti dela. Krojači so si morali nabaviti šivalne stroje, da morejo izdelavati opravo za ruske vojsake. Cene živin so seveda poskočile. Tudi sedlarji imajo toliko dela, da Evropejce kar iz delavnic podijo, ako jim takoj ne plačajo pretiranih plač. Največ pa zasluži kitajski tolmači, ki spremljajo čete. Sedaj zasluži v Ljaojanu živeči tolmač 800 K na dan. Velike svote morajo Rusi plačevati za krmo. Vendar pa bo imela Mandžurija radi vojske več škode kot dobička. Kmetovalcem bodo namreč vojaki uničili vse poljske pridelke. Mesto Ljaojan pa bo postalo znamenito, ako ga sovražniki ne porušijo. Za mestnim obzidjem in ob postaji so Rusi že sedaj postavili mnogo velikih poslopj.

Delovanje sibirsko železnice.

Vojni poročevalec londonske „Morning Post“ poroča o delovanju sirske železnice: Gola resnica je, da železnica po šestmesečni bojni dobi boljše deluje ko preje, ter hitreje prevaža čete na bojišče, kakor jih samorejo mobilizovati. Nato zatrjuje, da so spravili Rusi v prvih 117 dneh vojske od Baikalkega jezera proti Harbinu 175.000 mož, 30.000 konj in 300 topov. Razven tega so morali v prvih dveh mesecih preskrbovati Port Artur z živežem ter ni bilo dovolj pripravljenih čet. Šele v začetku maja so prideli dobajati večje čete. Ko je v zadnjih treh tednih cel vojni zbor dospel v Ljaojan, so mislili, da valed tega mnogo trpi vojna uprava; 10. in 17. zbor sta dospel

preje ko v 6 tednih na bojišče in vsak od njiju je imel s seboj še 12 baterij in eno kozasko divizijo. Po železnici gredo vsak dan 3 vlaki s po 600 pešci, 2 vlaki s 150 možmi in istotolikimi konji, dva vlaki z baterijo topništva in vlak s raznimi vojnimi potrebščinami. Razven sladkorja, kave in drugih sličnih predmetov Rusi ne odpošljajo v Mandžurijo nobenih živil. Železnica torej lahko vsak dan pripelje na bojišče 2200 do 2300 vojakov z 8 topovi in 500 konji in jih tudi v resnici prepelje. Dalje tudi povdarja, da ni železniška uprava kriva, ako nastanejo tako dolgi odmori med prihajanjem posameznih vojnih zborov na bojišče, ampak počasno mobilizovanje. Železnica bi lahko prepeljala vsak mesec 60.000 mož v Harbin. Ako jih je pa pripeljala komaj 40.000, je vzrok to, da ni bilo zadosti čet pripravljenih. Važno je tudi zatrnilo, da železnici ni treba skrbeti za živež mandžurske armade.

Zensko domoljubje na Japonskem.

Neki Japonci opisuje čudno navado Japonk v bojnem času. V svetlošdih je vsak dan polno ženak, ki padajo pred malike ter počijo molijo svoje molitve. Nato si odstrižejo svoje lase, kakor bi bile vdove, ki se nečejo več poročiti. Odstrizane lase ovijejo v belim papirjem ter obesijo ob vhodu k notranjemu svetlošdu. Tu vise toliko časa, dokler ni obešenih tam toliko las, da se dá iz njih splesti vrvi. Taka vrvi je izvanredno močna. Pred v bližini Tokia ležečem svetlošču Ikegami visi zelo debela vrvi iz ženskih las. Vse te lase so žrtvovale vdove v japonsko-kitajski vojski padlih Japoncev.

Japonci se veselo.

London, 15. avgusta. V Tokiu vlada veliko veselje. S hiš palopajo zastave — Zvečer je mesto vse razsvetljeno. Po mestu hodijo velike ljudske množice kričeče „Ban saji“. Zmaga admirala Togo nad portarturskim brodomjem in uspeh admirala Kamimure nad vladivostoškim brodomjem vzbujata mnogo radosti. Japonci so si zvesti svoje premoči na morju. Sedaj se ne bo vršila nobena večja bitka na morju, dokler ni dospelo tja baltičsko brodomje.

Angleški parnik „Ronda“ zadržan od ruske križarice.

Gibraltar, 13. avgusta. Lloyd dospelja brzjavka poroča: Parnik „Ronda“, ki je na potu iz Hulla v Napolj, je bil večeraj od neke ruske križarke, na odprtem morju zadržan. Na parnik je prišel ruski častnik, ki je pregledal vse vozne listine in ladjine prostore. Parnik je odplul potem baje v severni smeri.

Rusko prodiranje v severni Koreji.

London, 14. avgusta. „Daily Telegraph“ poroča iz Sčula: Nad 1000 Rusov stoji sedaj v Hamheunu (ob severni obali Koreje) ter se vsak dan pomnožujejo; 500 mož koraka v smeri proti Pjenjanu, da se združijo s v bližini Genzana stoječimi Rusi. Kozaki, ki so se umaknili od Genzana, trdijo, da bodo mesto napadli zajedno z vladivostoškim brodomjem.

Afera ladje „Rešiteljni“.

Peterburg, 13. avgusta. Na krovu ladje „Rešiteljni“ sta bila soproga in hčerka generala Steslja.

Japonska protestira.

London, 14. avgusta. Japonska je že, kakor uradno poročajo, storila korake, da protestuje proti vedenju Nemčije, ki je dovolila ruskim ladjam v Kiaočavu, nalogati premog.

Nemci o političnem položaju.

„Deutschnationale Korr.“ piše o položaju: Naloga nemških poslancev ni bila z zadnjim posvetovanjem nemškega izvrševalnega odbora končana. Pri tem posvetovanju so soglasno zavzeli stališče, da hočejo nemške stranke napram vladi zaradi njenega postopanja izvajati posledice. Sklepi izvrševalnega nemškega odbora so bili predpogoj, da se bodo združile nemške stranke. Posamezne stranke bodo sklenile, kako postopati nasproti vladi. Nemška ljudska stranka bo imela najbrže, ko se Körber povrne iz Galicije, pradno prično zborovati deželni zbori, posvetovanje, na katerem bodo sklenili, kako odbiti vladne protinemške namere in pa o sredstvih proti vladi.

Trgovske pogodbe.

Član italijanske vlade je izjavil, da italijanska vlada ne namerava s silo nastopiti proti uvozu lesa in konj, kakor so naznačali časopisi. Na podlagi dosedanjih razprav se bo sklenila pogodba z Avstro-Ogrsko. Zaradi trgovinskih pogodb z Italijo in Nemčijo bodo Tisza prišel na Dunaj.

Razpori ob avstrijsko-italijanski meji.

„Piccolo“ poroča iz Tolmeze pri Vicenci, da je italijanska lovška patrolja pri-

jela ob italijanski meji štiri avstrijske častnike in dva podčastnika.

Novi brambeni zakon.

Meseca septembra bodo, kakor poročajo iz Budimpešte, imeli ministri obeh državnih polovic skupna posvetovanja o zvišanju števila vojaških novincev in pa o dveletni vojaški službi.

Deželni zbori.

Solnograški in šlezjski dež. zbor bode sklicana na dan 20. septembra.

Rojstvo ruskega prestolonaslednika.

Kakor poročajo iz Pariza berlinskemu „Lokal-Anzeigerju“ je bil na porodu carice prisoten prof. dr. Ott. Dojka za prestolonaslednika je že izbrana in je doma iz petrograjske okolice. Carica želi v prvem času sama dojeti svojega sina. Stanje carice in novorojenega velikega kneza je zelo povoljno. Kakor se govori, imenuje se novorojeni prestolonaslednik Aleksij po caru Aleksiju Mihajloviču, ki je bil drugi car iz hiše Romanov. Povodom rojstva prestolonaslednika se pričakuje obširnih pomiloščenj tudi glede političnih zločincev. Dne 13. t. m. zjutraj je bil objavljen carjev manifest, ki priobčuje rojstvo velikega kneza Aleksija, sina carjevega. Car pozivlja vse ruske podanike, naj se vsi združijo z njim v molitev za srečo svojega prvega sina, ki je poklican, da postane dedič moči, ki je po milosti božji podeljena ruskemu carju. Naslov prestolonaslednika, ki je bil podeljen velikemu knezu Mihailu, preide po ruskih državnih zakonih na novorojenega velikega kneza.

Revščina med Buri

je postala taka, da bo morala pomagati vlada. V pretorijskem okraju je 500 družin v največji bedi in tudi v okolici Johannesburga ni prav nič boljše. Vlada je ustanovila odsek, kateri ima dolžnost proučevati stanje bednega prebivalstva in staviti vladi predloge, kako pomagati prebivalstvu. V Pretoriji je bil burski shod, na katerem so zahtevali zopetno nameščenje nekdanjih uradnikov južno-afričanske ljudovlade.

Italijanski železničarski uradniki.

Italijanski železničarski uradniki so železničarski upravi predložili spomenico, v kateri zahtevajo zvišanje plač za 76 milijonov na leto.

Španski poslanik pri Vatikanu.

Levico, 13. avgusta. Španski poslanik pri sv. stolici José G. Agüero, ki je dospel semkaj dne 9. t. mes., je danes tukaj umrl za srčno hibo. Truplo bodo prepeljali na Špansko.

Turško-ameriški spor.

Carigrad. Turško-ameriški spor je predmet novim pogajanjem med turško vlado in Zveznimi državami. Turčija se upira samo še proti eni točki.

Kulturni boj na Francoskem.

Pariz. „Echo de Paris“ piše, da bo ministrski predsednik Combes prve dni septembra imel zopet v Auxerru politični govor, v katerem bo pojasnil afero škofov ter razložil mnenje vlade glede ločitve cerkve od države.

Francija in Vatikan.

Kardinal Langenieux, ki je prišel 14. t. m. v Rim, je naznanil, da mu je obisk v Rimu dovolil Delcasse. Papež je francoskim škofom naznanil, da jih odveže dolžnosti, potovati v Rim in jim v ta namen ne bo potreba iskati dovoljenja vlade.

Novi armenski katoliški patriarh.

Ker je umrl armensko-katoliški patriarh, Emmanedan, je bila volitev njegovega naslednika. Izvoljen je aleksandrijski armensko-katoliški škof Pavel Sabaghian. Nadal si je ime Peter XII. Novozvoljeni armensko-katoliški patriarh je bil rojen 1836. v Aleppu, študiral je v nekem libomonskem samostanu kjer je postal duhovnik. Hvalijo njegovo modrost in zmernost.

Ruski prekuuvi in socialisti

so tajno zborovali dne 15. tega mes. v neki švicarski obmejni vasi. Posvetovanje je bilo, kaj naj store z ozirom na rojstvo carjeviča. Sklenili so še bolj odločno nadaljevati na Ruskem napade, kakor doslej.

Položaj na Ruskem.

Upravitelj ministrstva za ljudsko izobrazbo, general Glasov, je imenovan ministrom, finski generalni guverner knez Obulenski za carjevega generalnega tajnika.

Turško-ameriški spor

je poravnal. Državni tajnik ameriških Zedinjenih držav je izjavil, da je Turčija odnehala v vseh točkah. Ameriška mornarica, ki je bila zbrana pred Smirno, je odpeklicana.

Mednarodni soc. demokratski shod

je bil v Parizu otvoren v nedeljo. Predsednikom je bil izvoljen Van Koll (Nizozemsko), podpredsednikom Sen Katayama (Japonsko) in Slehanov (Rusija). Ko je predsednik še posebno pozdravil ruskega in japonskega odposlanca, sta si segla v roko, kar so zborovalci demonstrativno odobraval. V svojih govorih sta zastopnika ruske in japonske socialne demokracije ostro govorila proti japonsko ruski vojski. Soglasno so sklenili na predlog francoske socialne demokracije z vsemi sredstvi delovati proti nadaljevanju in razširjenju sedanje vojske.

Nemški poslanci in vlada.

„Oesterr. Volksz.“ je pralašala člane nemškega izvrševalnega odbora, če bodo zadnje vladne odredbe povzročile premembo stališča nemških strank napram vladi. Poslanec Döbernig je odgovoril na razglednici: Kdor ne odgovori, tudi odgovori. Dr. Lueger je pisal, da more svoje mnenje izjaviti, ko se je posvetoval z voditelji; dr. Schöcker je mnenja, da je vlada s hrvaškim ukazom, s slovanskimi vzporednicami na učiteljskih v Sleziji in s potovanjem Körberjev v Galicijo pokazala, da hoče na škodo nemške politične in narodne posesti vladati Slovanom prijazno. Nemci morajo svoje stališče nasproti vladi spremeniti in izvajati posledice. Prade je odgovoril, da po njegovem mnenju vlada ni spremenila načina vladanja. Od Taafaja do Körberja je vlada vedno z ustanovitvijo slovanskih šol, z nastavljanjem slovanskih uradnikov tudi v nemških krajih in z drugimi koncesijami na škodo Nemcev, Italijanov in Rusinov, hotela pridobiti naklonjenost Poljakov, Čehov, Jugoslovanov in Mažarov.

Nove volitve na Ogrskem.

Listi trdijo, da Tisza vrši priprave za nove volitve. Ako opozicija ne bo dovolila povišanja vojaških novincev in nagodbe z Avstrijo na podlagi § 14. in če bo poiskala preprečiti z obstrukcijo trgovski pogodbi s Italijo in Nemčijo, bo Tisza razpustil zbornico in razpisal nove volitve. V ta namen hoče Tisza 22. nezanesljivih velikih županov namestiti z zanesljivimi možmi.

Nemški shod v Opavi.

Za nemški shod v Opavi, kateri bo 18. t. m., dela deželna vlada v Sleziji velike priprave. V Opavi je že 80 orožnikov in 30 tajnih policistov. Že en teden je v Opavi nameščen polk vedno pripravljen. Češki trgovci so prosili deželno vlado za varstvo svojih trgovin, ker se boje zanje vsled poziva sklicateljev shoda, da naj trgovci 18. avgusta dopoldne zapro svoje trgovine. Občinski svet v Opavi ima danes izredno sejo s sporedom: »Važna županova naznanila.« Sklepali bodo o stališču občinskega zastopa napram nemškemu shodu in pa o soudeležbi občinskega sveta pri cesarski maši na cesarjev rojstni dan.

Štajerske novice.

Š Iz Vidma ob Savi. Letos obetali so polje in vinogradi zelo lepo za kmetiča, da si bode napolnil zopet enkrat svoje shrambe z žitom in sode z vinom. Zetev je že minula in tudi omlatilo se je že. Dasi ni bilo posebne toče, je vendar jako slaba mlačev; namlatilo se je polovico manj kot lani. Po vinogradih je kazalo jako lepo, veselje je bilo gledati, kako lepo je grozdje ovetelo in se tudi množilo, a prišla je huda ura. Naliv in toča v noči od 22.—23. julija t. l. sta uničila po krajih: Sremič, Bučerca in Auovec skoro polovico, a kar je pa še toča premalo poškodovala, to je uničila še voda, ki je po nekaterih krajih odnesla na komolce debelo zemljo in tudi trte izruvala. Na naznanilo občine je c. kr. ckravno glavarstvo v Brezrah dne 2. in 3. t. m. poslalo enega g. uradnika, da se je po vseh poškodovanih krajih škoda ocenila in da se bode davek odpisal. Pač pa je lepše s sadjem. Jabolka so polna tako, da se veje lomijo; tudi hrusek in češpelj je dokaj. — Suša je tudi tukaj vladala jako hudo. Vode je bilo zmanjkalo dvakrat v občinskem vodnjaku; iskali so jo eden pri drugem, tudi Sava je bila dubra. Imeli smo tudi in je še (menda do 19. t. m.) pasji kontumac. Do tisti stekli pes je ugriznil štiri osebe, katere so bile p p ljane skozi 14 dni v Pasterjev zavod na Dunaj. Tudi v sosednem Krškem imajo pasji kontumac. Na Štajerskem bomo imeli dežel. zorske volitve dne 20. sept. t. l.; volila bože 4 splošna skupina. Zanimanje je veliko. Ko se izvrše dežel. zorske volitve, potem bomo imeli občinske volitve. Katoliški moželj Pridite na dan volitve vsi ter oddajte svoje glasove za moža, ki bode skrbel za blagor naše občine. — Naj še omenim, da naše tambursko društvo pod vodstvom vrliga vodje g. učitelja Jamška napreduje jako lepo in je nam že priredilo zabavni večer v udi sobi stare šole.

Š Fred mariborsko porotno sodišče, ki prične svoje zasedanje 12. sept.

pridejo: Vincencij Gregorič radi uboja; Anton Kosar radi požiga; Franc Harz, Ljudmila Dietrich, Ana Harz radi posilstva, zapeljavanja, goljufije in umora.

š **Iznajdba** Ignacij Heidinger, kiju davniča v Gradcu je iznašel napravo, s katero se železniški vozovi avtomatično zvežejo.

š **Volitve v deželnozbornski četrti skupini** bodo 20. septembra, ožje volitve 23. septembra. V Gradcu nemško-liberalna in nemško-nacionalna stranka v četrti kuriji kandidirata v dež. zbor trgovca Franc Jenka.

š **Celjski protestantje** bodo 28. avg. položili temeljni kamen svoji novi cerkvi. K slavnosti pridejo tudi deputacije iz Nemčije. Priredili bodo tudi slavnostni spreved in pred spomenik cesarja Jožefa položili venec. Glavni agitator za to slavnost je zlatar Jicha.

š **Krava ga je umorila**. 70letni Martin Pinterič z Bizelja je gnil 10. t. m. svojo kravo s trga v Brežicah domov. Med potjo ga je krava tako sunila, da je v treh urah umrl.

š **Tržaški škof** dr. Nagl je bil te dni gost mariborskega knezoškofa.

š **Nadebuden sin** Petletni sin gostilničarja Ivana Sunkoviča je radi tega, ker ga je oče kaznoval, požgal očetu posestvo in mu napravil škodo 3000 K.

š **Tovariša vrgel v vodnjak**. 12letni viničarjev sin Ignacij Vesenjak v Vinšaku je vrgel 7letnega Antona Kokola, ko se je igral, v pet metrov globok vodnjak. Prihi tešča Kokolja mati je sicer sina rešila, toda ta se nahaja sedaj v ptujski bolnici radi prehlajenja v smrtni nevarnosti.

š **Is Laškega**. V zadnjem času ustanovilo se je na Spod. Stajerskem več slov. podjetij, katera gotovo nimajo samo dobičarskega namena, ampak imajo v prvi vrsti namen, iztrgati naše ljudstvo, posebno delavce iz tujeja jerobstva ter mu omogočiti življenje v domovini, kakor tudi preprečiti izseljevanje v tujino. Prepričani smo, da ima upravni svet naše delniške pivovarne tudi najboljšo voljo, v tem smislu delovati, a svoji nalogi ni povsem kos, kakor se je to v zadnjem času predobro pokazalo. Nčemo grajati celega odbora, da je kriv nerednosti, ki se dogajajo od dne do dne. Ako že pustimo vse drugo nastran, zabilježiti smo prisiljeni neveselo dejstvo, da tovarna sprejema od dne do dne več tujcev, celo naših narodnih nasprotnikov v službe, domače delavce, ki so že leta in leta pri prejšnjem lastniku pivovarne in tudi še do zadnjega časa bili uslužbeni v pivovarni, pa brez vsacega tehinega varstva odslavlja. Vemo, da se to nebi dogajalo, ako bi gospod ravnatelj preveč ne verjel pivovarju, ampak včasih sam preiskoval stvar. Kdor pivovarju ni po volji, in to mu ni nobeden domačin, ta mora iti in na njegovo mesto se sprejme tujec. Obžalujemo, da ima pivovar tak vpliv na ravnateljstvo, ko je vendar v tovarni vsakemu od najzadnjega delavca do prvega uradnika znano, da pivovar nima niti pičice slovenske zavesti. Ljudje, ki se v pričo Slovencev po gostilnah bahajo, da nimajo narodnosti, ampak, da so kar kdo hoče, se rede z našim denarjem in izpodirivajo poštene slov. delavce iz služb, ki so v prvi vrsti njim namenjene. Kako mrzi ta človek naše ljudstvo, posebno še pa v tovarni uslužbene slov. delavce, pokazal je tudi s tem, ko se je ob navedeni priliki še izrazil, da mu je ljubi delavec vsake druge narodnosti, kakor Slovenec, in da ne bo svojih otrok pošiljal več v slov. šolo, ampak v nemško. Nevolja med delavci raste od dne do dne in obžalujemo, če se nekateri go spodje tako mehki, da to trpe, da tega ne opazijo in ne mislijo na morebitne posledice, ki bodo zadele, ako se pravočasno ne odpravijo, v prvi vrsti nedolžne. Pričakujemo, da se bo gospod ravnatelj, kakor tudi slavni upravni odbor oziral na te pritožbe ter potrebno ukrenil.

Koroške novice.

k **Kap je zadela** v beljaških toplicah deželnozbornega svetnika gosp. Ruperta Kratera iz Celovca. Bil je takoj mrtev.

k **Nov celovški okrajni glavar**. Za vodjo celovškega okrajnega glavarstva je imenovan deželnozborni svetnik Mat. vitez Grabmayer.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. avgusta.

k **Stoletnici avstrijskega cesarstva**. Včeraj je bila v ljubljanski stolnici, kakor je bilo določeno, slovesna pontifikalna sv. maša, katero je daroval premilestni go spod knezoškof ljubljanski, dr. Anton Bonaventura Jeglič, v spomin in zahvalo ob stoletnici obstoja avstrijskega cesarstva. Po pontifikalni sv. maši se je zapela zahvalna pesem »Te Deum«. Cerkevne slavnosti so se udeležili vsi c. kr. uradi z gospodom c. kr. deželnim predsednikom ekscelenco baronom Heinom na čelu, deželni glavar gospod Oton pl. Detela, generalni major pl. An

gerholzer s častniki, mestni magistrat in mnogo vernega ljudstva. — Premilestni gospod knezoškof ljubljanski je ob tem slovesnem dnevu Njegovemu c. in kr. Veličanstvu cesarju poslal vdanostno brzojavko, ki se glasi v prevodu: »Povodom stoletnega obstoja našega cesarstva moli duhovništvo in ljudstvo ljubljanske škofije k Bogu za Njegovo Veličanstvo in vse habsbursko hišo za blagoslov, za zmago in trajni obstoj v brambo naših pravih in najvišjih blagov za čas in večnost.« Na to udanostno brzojavko je prejel gospod knezoškof naslednjo najvišjo cesarsko zahvalo: »Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je najmilestljiveje naravnati radilo, da se Vaši knezoškofski milosti za povodom stoletnice sprejetja avstrijskega cesarskega dostojanstva razodeta voščila naznani najvišja zahvala.«

k **praznovanju cesarjevega rojstnega dneva**. Kakor vsako leto, bo tudi letos v četrtek, 18. t. m. na rojstni dan Njegovega Veličanstva v ljubljanski stolnici slovesna pontifikalna sv. maša. Te cesarske maše se bo pa letos udeležilo tudi c. in kr. vojaštvo, ki bo razpostavljeno na Vodnikovem trgu in bo glavne dele sv. maše naznanjalo s streli. Po pontifikalni maši bo premilestni gospod knezoškof vojaštvu podelil blagoslov z Najsvetejšim. V ta namen bo po opravilu v cerkvi procesija s sv. Rešnjim Telesom na Vodnikov trg. Stranke, ki prebivajo ob stolnici in ob Vodnikovem trgu, prosimo naj bi razsvetlili hiše, ko bo spreved z Najsvetejšim.

Neroden zagovor. Ker je dr. Tavčar za stvarne debate že absolutno nezmožen, je prevzel polemiko proti Šukljetovim člankom dr. Triller. Med tem ko je Šuklje jasno z dejstvi in številkami pojasnil vprašanje, pa je skrpucal dr. Triller pod naslovom »Epitafij slovenskemu politiku Šukljeju« nekako klobasarijo, v kateri ne pove nič, razen nekaj sila nerodnih osebnih napadov, stvarno in stilistično enako slabo koncipiranih. Liberalno učiteljstvo slavi dr. Triller pot »ono trdno falango naše stranke«; a liberalni advokat ne ve prav nič, kako bi se mu plače zboljšale. Iz vsega pisanja se vidi le popolna nevednost v resnih deželne finančnih vprašanjih. Poglavlje o zvezi z Nemci se zdi dr. Trillerju tako malenkostno, da le kratko omenja, da je ta zveza »dozdevna«. Ne tako, g. dr. Triller! Ta zveza je velik naroden in političen škandal, za Slovence pogubna in najvsodepolnejše politično dejstvo v našem sedanjem razvoju! Dr. Triller istoveti v svojem članku narodno-napredno stranko z »Narodovo« kliko. Naj se torej nikar ne jezi nad »uskoki«, kajti danes je prisiljen vsak pošten Slovenec, da se odpove sokrivdi pri »Narodovih« političnih zločinih in zapusti stranko, katera dela naravnost proti vsem koristim slovenskega ljudstva. Ako kdo vključ terozizmu »Narodovo« klike zapusti to družbo, pokaže le, da je mož in da ima značaj. Liberalne voditelje je silno opeklo, kar je Šuklje pisal o obnašanju liberalne stranke pri vprašanju užitninskega zakupa in deželne zavarovalnice. Zato so najeli svojega advokata dr. Trillerja, da jih v javnosti zagovarja, a ta opravlja ta posel tako nerodno, da je skrajna zadrega liberalcev še bolj očitna. Glede poštenja bi pa mi svetovali dr. Trillerju, naj molči o tem, da zopet ne prevzame sodbe — »častni sod narodnih dam.« Capito?

k **Ravnateljem mestne realke v Idriji** je imenoval v soboto občinski odbor v tajni seji dr. Stanko Benka, ki je lani namestoval bolnega ravnatelja Pirca. Bili so trije prosilci, neki profesor iz Ljubljane in dva prava učitelja idrijske realke.

k **Imenovanje** Za mlekarkega inspektorja na Kranjskem je imenovan g. Jakob Legvart iz Nove cerkve.

— **Ogenj na Škofljiči**. Dne 15. avgusta ob 3. uri ponoči je pričelo goreti pri Jožefu Folkarja, kočarju na Škofljiči poleg kolodvora. Ogenj se je takoj razširil na poslopje sosedja Antona Hubijana. Obadva sta imela hiši tako vravnani, da so stanovali na enem koncu, na drugem pa sta bila hleva, skednja in razni pridevki, kakor lope, svinjaki in drugo. Prvemu je zgorel tudi kozolec. Ker ni bilo takoj pomoči in vse suho je hitro gorelo. Požarna bramba je prišla ravno iz Postojne in se k počitku vlegla, ko je ogenj izbruhnil. Takoj je bila na mestu in vsaj toliko obvarovala, da po spalnih sobah ni vse pohištvo zgorelo. Sredi strehe na Folkarjevem poslopju se je ogenj vzdignil in je

že slamnata streha na tla letela, ko so se domači prebudili. Čudno se se rešili. Starejša hči je spala v šupi pred podom in poleg nje pes. Dasi dvanajstletni otroci radi spé vendar jo je pes zbudil z lajanjem in skakanjem okoli nje. Ko se zave, teče že skozi ogenj na prosto, pes pa je zgorel. Gospodar, gospodinja in otroka so spali v sobi. Oče se je zakasnil in moral je okno zdrobiti, da je ušel na prosto. Še pet minut in pet ljudi bi bilo zgorelo. Živno so baje drugi rešili, le dva prašiča sta hudo opečena, katera je moral takoj zaklati. Žito, seno in kar so doslej spravili, je zgorelo. Sape ni bilo, a v nevarnosti je bila vsa Škofljica, ker so goreči žarki padali do vasi. Škoda se ceni na pet tisoč kron. Zavarovana sta obadva, toda le za mali svoti. Ubogo ljudstvo! S. P.

— **Kdaj bode konec draginji mesa?** »Gorica« piše: Iz vseh krajev poročajo, da je cena goveje živine vsled pomanjkanja krme jako padla. Draginja mesa pa je še vedno izvanredno velika. Ali ni res sredstev, s katerimi bi se mesarji prisilili, da odnehajo od tako visokih cen pri mesu, ko niso iste dandanes v nikakem soglasju s cenami goveje živine?

— **Prebrisan vojaški begunec**. Alojzij Štrubelj, prostak 2. stotnije 17. pešpolka, se je najbrže bal napora pri vajah, posebno ker že služi od leta 1897, kar se mu že gotovo že preveč zdi. — Popihal jo je torej s Koroškega in prišel koncem preteklega meseca k posestniku Jožefu Šeme-tu v Prevole pri Žalni. — Temu je rekel, da je poslan, da preskrbi za polk, ki pride čez nekaj dni tja, bivališča ter ga prosil, naj mu posodi civilno obleko, češ, da ga »sovražnik« ne bi spoznal in prijel. Imenovani posestnik mu je res dal obleko, ta pa mu je popustil svojo vojaško opravo — in izginil! — od takrat ni dal nič več slišati od sebe. — Baje je šel v Trst, a vsa poizvedovanja so bila brezuspešna.

— **Slovenske novosti iz Amerike**: Iz Pittsburga se javlja, da je v tamčni tovarni lokomotiv, dne 25. pr. m. ponesrečil rojak Jakob Zabukovec. Komad že leza ga je na glavi težko ranil. — Iz Collinwooda, O., poročajo, da je tamkaj dne 24. pr. m. ponesrečil rojak Alojzij Jekoš iz St. Vida pri Zlati. Maza je pri lokomotivi gonila kolese. Pri tem ga je pa udaril lokomotiven drog tako, da je na mestu umrl. — Iz Pueblo, Colo., se poroča, da je tamkaj vlak povozil 42letnega rokaja Andreja Sirdo. — Obesil se je v Jolietu 25letni rojak Jožef Plavec. — V Richwoodu W. Va. je bil v šumah ubit Slovenec Jožet Kemel, doma iz St. Petra na Notranjskem.

— **Umrl je v Kranju** hišni posestnik Luka Ekcar.

— **Umrla je 14. avg.** na Dovjem pri stricu župniku Aljažu Manica Cvirn. rojena Zagar, soproga nadučiteja Jankota Cvirn iz Velike Doline.

— **Oče obstrelil hčer**. V St. Vidu pri Brdu je bila Karolina Prašnikar nevarno občestljena v nogo. Njen oče jo je po nesreči obstrelil.

— **Ponesrečeni lovec**. Lovcu pri vitezu Guttmannthalu v Radečah Sigmundu Jerneju se je izprožila nabasana puška. Strel je šel lovcu v roko ter ga nevarno poškodoval.

— **Kranjski kmetovalci v Svico**. Včeraj zvečer se je odpeljalo na poučno potovanje v Svico 29 oseb v III razredu, 9 pa v II razredu.

— **Analfabetov v Trstu** je bilo 1903. l. 44 427!

— **Tovarna v ognju**. V Faberjevi tovarni briketov v Trstu je ogenj napravil škodo za 40 000 K.

— **Utonil je v nedeljo** v Savi pri Gorinji vasi posestnik Janez Brejo po domače Kovoratar. Mož je najbrže prišel v tolmun, kjer je našel smrt. Naj v miru počiva!

— **Pemilosteni kaznjenci**. Cesar je pomilostil 88 kaznjencev, med njimi 6 žensk v Begunjah.

— **Požarni brambi v Kropl** je cesar daroval 200 K.

— **Tuji redovi**. Cesar je dovolil, da sme inženir Oskar Smrekar v Mannheimu nositi pruski rdečega orla.

— **Suspendiran je v Zagrebu** vojaški duhovnik š. g. dr. Luka Senjak.

— **Ciganka pobegnila**. Iz prisilne delavnice je pobegnila v Smarje pristojna, 35letna ciganka Franška Hudorovič.

— **Istrski deželni zbor**. Deželni zbor istrski, kateri bo zboroval septembra ali oktobra, bo imel veliko dela. Predloženi bodo zakonski načrti o pokojninah učiteljev in občinskih uradnikov, o določitvi stališča občinskih zdravnikov, o spremembi pravil zemljiškega kreditnega zavoda o posojilih občinam brez hipotekarne varnosti, o vodovodih in o opravlilniku v Opatiji. Predložili bodo tudi načrte o opravlilniku zvez. bolnice v Pulju, o zavarovanju živine in pa o spremembi upravnih predpisov za upravo dobrodelnih ustanov.

— **Zveza slovenskih odvjetnikov**. Deželna vlada je odobrila pravila tega društva ter se skliče ustanovni zbor še tekom tega meseca.

— **Javen ljudski shod v Gorici**. Akad. fer. društvo »Adrija« skliče v nedeljo, 23. avg. t. l. javen ljudski shod na Katerinijevem vrtu ob 1/10. predpoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Slov. ljudska šola v Gorici. 2. Slovenska gimnazija v Gorici. 3. Slovenska univerza v Ljubljani.

— **Zvita požigalka**. V Mengšu so prišli 45letno posestnico Terezijo Maihen, doma iz Velikih Vah, okraj Kamnik, katera je na zelo zviti način zažigala hiše. Maihen je bila za vedjo svoto zavarovana na svojem posestvu. Ker ji je zmanjkalo denarja, da bi poplačala dolgove, je vzela železen lonec, natresla žrjavice v njega ter zlezla na streho svoje hiše, kjer je potem po njej potresla žrjavico tako, da se je hiša užgala. Da ne bi ljudje prišli na to, je pri ognju jokala in ternala ter nosila vodo gasilec. To stvar je dobro napravila pri eni hiši, ko pa je hotela drugo zažgati, jo je zapazil njen sosed, kateri jo je takoj naznanil oročnikom.

— **Ljudska opekarna v Biljah**. Mesto razdružene sdruge nadaljuje se opekarska obrt pod novo tvrdko: »Ljudska opekarna v Biljah« Scanziani in Savnik.

— **Defraudacija v drž. društvu državnih pomožnih uradnikov**. Na Dunaju je na nekem shodu izjavil drž. poslanec Prochazka, da je prekinil občevanje z bivšim nadelnikom tega društva Reisingerjem, ker ima dokaze, da je Reisinger v društvu defraudiral.

— **Umrl je v Radečah** pri Zid. mestu gostilničar in posestnik g. Franc Završnik. Sveti mu večna luč.

— **Za ribniško dekanijo** bode konferenca »Sodalitatis ss. C. I.« prihodnji četrtek, dne 18. t. m. v Dolenjivasi pri Ribnici. Pričetek ob polu enajstih dopoldne s sv. mašo.

Ljubljanske novice.

V Narodnem domu — »straši!« Restavracija »Nar. doma« nima zdaj gostilničarja, ker je šel g. Kenda v Švicarijo. In zato je zdaj zvečer tema v gostilniških prostorih in na vrtu. Nekateri hudomušneži trde, da zdaj po »Narodnem domu« straši in da hodi ob uri strahov notri neka — bela ženska s polo papirja okoli, kjer so načrtani visoki tarifi za — jed in pijačo! ... Upravni odbor mestne hranilnice obhaja tudi ta strah, pa ga ne more — panati! ...

Lakomnost ali ka-li? Poroča se nam: Preteklo nedeljo večer so morali uslužbenci tukajšnjega trgovca V. P. v skladišču na Mestnem trgu niremerško blago skladatai. Mislimo, da bi trgovcu, ki ima v Ljubljani že dve hiši, ne bilo treba ljudi še v nedeljo popoldne in na večer izkoriščati. Drugič bomo povedali kaj več.

Društvena godba priredi v sredo, 7. t. m., ob 1/8 zvečer v proslavo rojstnega dne Nj. Veličanstva presvetl. cesarja mirozov. Obhod: Magistrat, Pred škofijo, jubilejski most, Sv. Petra cesta, Prešernove ulice, Dunajska, Mar. Terezije in Bleiweisova cesta, igra pred poslopjem c. kr. deželne vlade 1 komad in odide po Rimski cesti, na Valvasorjev trg, Križevniške ulice, Sv. Jakoba most, Stari in Mestni trg nazaj na mestni magistrat. Če bo vreme neugodno, se mirozov ne vrši.

Veselica zidarskega in tesarskega društva se je v nedeljo prav dobro obnesla. Društvena godba je izborno svirala, postrežba g. Remca je bila točna. Pred vhomom k veselici je bil napravljen slavlom iz betona, umetniško delo g. Seravallija.

Najdena je bila ura na kolodvoru Dolenjskih železnic. Kdor jo je izgubil naj piše Jožef Poljanec, vas Velike Lese, hiš. št. 14. P. Krka, Dolenjsko in naj uro opiše.

Selitev strank v avgustovem terminu. V času od 1. do 9. avg. letos je menjalo svoja stanovanja približno 187 strank, in sicer 72 družin ter 115 posameznih oseb.

Obisk Krima. Zadnje nedelje se je podalo na Krim čvetero oseb. Vreme in razgled sta bila krasna. Pot je po obeh straneh zaznamovana.

Nagla smrt. Preteklo soboto ob 11. po noči je umrl v tukajšnjem Leonišču nagle smrti za srčno kapjo g. dr. Josip Ostrogovič, advokat iz Trsta v 62. letu svoje dobe. Truplo so prepeljali danes po železnici v Trst, kjer se bo pokopalo. V nedeljo jutraj ob polu 8. uri pa je v svojem stanovanju umrl istotako nagle smrti za srčno napako (mrtvoudom) knjigovodja Koslerjeve pivovarne g. Ivan Fleš, v 32. letu starosti.

Včeraj so ga pokopali. Društvo »Slavec« je zapelo mu kot svojemu članu dvojce žalostink.

Prememba posesti in obrti. Kakor čujemo, kupila je g. Fantini hišo Schreinerjevih dedičev v Ključarskih ulicah št. 5. Ondi odpre 1. nov. letos svojo gostilno, gostilničarka »pri Solncu«, Ana Jeglič pa gre drugam. Mizar I. Fajdiga v Prešernovih ulicah je kupil Regalitovo hišo na Sv. Petra cesti.

Nekaj novih klopi so postavili pod Tivoli.

Velik promet 13 posebnih vlakov v Gorenjsko in z Gorenjskega je bilo na državni železnici v nedeljo in večer. Promet je bil večji, nego o Binkošti ali o Veliki noči. Vse se je izvršilo v redu, ne zgrade ni bilo nobene. — Dva posebna vlaka sta k stavnosti gasilcev v nedeljo odpeljala v Post jno 1445 oseb.

Iz Amerike je došlo 147 sab. Nezgoda na električni železnici V nedeljo ponoči je zaradi voznika elektr. železnice Franc Rupert v zaprti prigrabi železnice na Dolenjski cesti. Pregraja se je prelomila, voz elektr. želez. je bil znatno poškodovan.

Vojake iz Celja je peljal včeraj zvečer mimo Ljubljane mešanec v Grisco.

Ubegli prisiljenec. Od neke stavbe v Ljubljani je pobegnil prisiljenec France Tomšič, doma iz Litije. Prijel so ga v Carinici, kjer je pokradel pri razloženih straneh več stvari. Tomšič je zelo nevaren tist znan tudi kot cerkveni ropar. Pobegnil je že dvakrat iz zaporov.

Ljubljanski pekl pojdejo v četrtek, dne 18. t. mes., kakor je vsakoletna navada, na božjo pot k D. M. v Polju, kjer bo ob 9 in ob pol 10 sv. maša.

Zlato poroko obhajala bosta v četrtek, dne 18. t. m. pri D. M. v Polju po pol 10. maši g. Ivan Gostinčar, bivši posestnik in gostilničar v Vevčah, sedaj bivajoč v Ljubljani, in njegova soproga Marija, rojena Širnik.

St. Peterska ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda vabi vse odbornice, članice in dobrotnice te prekoristne družbe k sv. maši za pokojno gospo Ano Lah-ovo, katera bo 18. t. m. ob 10. uri dopoldne v župni cerkvi sv. Petra.

Povozil je z biciklom Jožef Leben na Poljanski cesti Jožefa Pogacarja s Hrušice ter mu zlomil nogo. — Na Karolinski zemlji je Filip Keršič nevarno povozil z biciklom Antonijo Sušnik.

Topničarski polk št. 7 je v nedeljo odšel iz Ljubljane na vaje.

Napad Poštne lalpa Andrej Leskovšek in Franc Humer sta napadla v soboto opoldne na Dolenjski cesti tesarja Mat. Kraševica, Humer pa, je pozneje v Gruberjevih ulicah napadel voz na katerem sta se peljali posestnica Marija Bučar iz Hrastja in Jožefa Cuk iz Selc. Humer je zagrabil Bučarjevo ter jo hotel vreči v Gruberjev kanal. Ženskama se je posrečilo z vozom pobegniti.

Razne stvari.

Najnovejša od raznih strani.

Močan potres je bil na otoku Samos. V mnogih vaseh so se porušile hiše. — Iz Benetk poročajo, da sta cerkvi San Giorgio degli Schiavoni in San Antonino v nevarnosti, da se podereta. Tudi v bližini Markove cerkve se je ponižala. — Letalni stroj, ki bo veljal samo 40 mark in s katerim bo mogoče preleteti v eni uri 80 do 150 kilometrov, je baje iznašel Amerikanec I. P. Holland. — Velika nagrada. Zdravnika, ki sta podpisala spridevalo o zdravstvenem stanju novorojenega ruskega prestolonaslednika, sta dobila vsak po 35 000 rubljev. — Gimnazijec ubijalec. V Belemgradu je na ulici neki dijak IV. gimnazijskega razreda svojemu tovaršu s tako silo zasadil nož v prsa, da je bil ranjeni takoj mrtev.

Mati, ki doji dete in slona, živi v Sijamu. „Corriere della Sera“ prinaša iz Sijama neverjetno vest in zajedno tudi sliko, kako neka seljakinja doji na eni strani dete, na drugi pa majhnega slona. Mati dotičnega sloniča je namreč poginila takoj po porodu. Nato se je ponudila neka seljakinja, da bo dojila poleg svojega deteta tudi slona, ne da bi zato detetu primanjkovalo hrane.

Zrtva rusko-japonske vojske. V Parizu se je neki črevljarski razgovorjal s svojim prijateljem Rocherjem o vojski. Čevljar je končno kakor blazen zagrabil svojega prijatelja za vrat, ga vrgel na tla ter mu zadal s črevljarskim nožem dve težki rani.

Vojakova zvestoba. Iz časa zadnjih glavnih vojaških vaj je stanoval v Merseburgu pri neki revni rodovini neki narednik ter se zagledal v domačo hčerko. Ko jo je pisмено zasnubil, je deklica mislila, da se norčuje iz nje in je ponudbo odbila. Ko pa je pred kratkim narednik umrl, prosil je svoje starše, naj njegovo dedščino izročijo oni ubogi deklici Stariši so izpolnili sinu njegovo zadnjo željo ter poslali deklici 28.000 kron.

Nadomestek za arnato kavo. Pri boleznih na živcih, srcu in želodcu zdravnik večinoma prepove uživanje razdražljive zrnate kave. Ker pa se je njen priljubljeni okus skoro izpremenil v neizogibno potrebo in ker ima Kathreinerjeva Kneippova sladna kava sprito posebnega načina, po katerem se izdeluje ta okus brez kvarnih lastnosti arnate kave, zato se je že pred več nego deset leti izkazala za edini, pravi nadomestek in zato so jo tudi uvedli kot takega. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava je prirodni proizvod najčistejših čistosti, ki je takoj lahko spozna vsaka kupovalka, in naše

gospodnje naj se zlasti duvajo vseh zmletih »surogovat«, ki izkušajo z najbolj neverjetnimi, izmišljenimi imeni obdnstvo varati o pravi sestavi teh »posebnosti«.

Otvoritev „Narodnega Doma“ v Brežicah

se je izvršila ob navzočnosti in velikem navdušenju številnih društev. Sokolov je bilo okoli 120. V Brežice so nemškutarji pozvali celjsko policijo, ki je izvajala nemire. Prepovedano je bilo klicati „Živio“, za kar se pa Slovenci niso zmenili. Prišlo je do večkratnega boja s policijo. Nekaj Slovencev je bilo aretiranih, a pozneje izpuščenih; orožništvo, ki se je nepristransko obnašalo, je pa aretiralo tudi dva celjska policaja. Pozneje so bili „Sokolci“ napadeni s kamenjem. Odgovora niso ostali nikomur dolžni. Vsa nemška surovost ne more preprečiti slovenskega napredka v Brežicah. Naroda je bilo navzočega 4000.

Sestanek našega cesarja z angleškim kraljem.

D. nes popoldne ob 2 uri 30 minut se je naš cesar pripeljal v Marijine toplice na Češkem. Na kolodvoru ga je čakal angleški kralj. Zvečer bo razsietilava. Jutri pride cesar v Karlove vane, nakar se vrne v Išel. — Angleškega kralja je v Marijinih toplicah obiskal tudi bolgarski knez. Angleški kralj se silno rad vozi po okolici z avtomobilem. Te dni se je z avtomobilem pripeljal v Hab.

Telefonska in brzajavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Mukden, 16. avgusta. (Kor. urad.) Zopetni naskok Japoncev na Port Artur dne 14. t. m. so Rusi uspešno odbili. Izgube Japoncev so velike.

Čifu, 16. avgusta. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Po boju 10. t. m. v Port Artur vrnivše se ruske ladje so danes, 16. t. m. zopet zapustile portarsko lukso. Japonci jih zasledujejo.

Čifu, 16. avgusta. Ruski kontreadmiral Matusevič, ki je bil v boju 10. avgusta težko ranjen, je umrl.

Sangaj, 16. avgusta. Ruske ladje, katerim je bilo dovoljeno tu ostati 48 ur, odplule so včeraj popoldne dalje. Ruska torpedovka, ki je še ostala v luki, ni še razorožena, a to se zgodi.

Čifu 16. avgusta. Iz Sangaja brzajavljajo, da so videli včeraj v ondotnih vodah brodovje admirala Tg.

Harbin, 13. avgusta. Carjev namestnik Aleksejev se je peljal tu skozi proti Vladivostoku.

Petrograd, 16. avg. General baron Meyendorff, poveljnik prvega armadnega zbora, je odpotoval s svojim štabom na bojišče.

Tokio, 16. avgusta. Izgube Japoncev v zadnji bitki so: Na oklopnici »Mikasa« ubiti so 4 častniki, 95 mož, težko ranjenih 2 častnika, 45 mož, lahko ranjenih 2 častniki, 49 mož, na križarici »Nisē« ubitih 7 častnikov, 9 mož, ranjenih 3 častniki, 15 mož, na »Kasugi« 10 mož ranjenih, na torpedovki »Asakio« ubiti 3, na neki drugi torpedovki 1 ubit, 18 ranjenih.

Lvov, 16. avgusta. Dr. Köber pride v Lvov 30. t. m.

Carigrad, 16. avgusta. V vladnih krogih se trdi, da makedonski vstaši pripravljene atentate. V Makedoniji deluje četa 550 vstašev, med katerimi je tudi Sarafov.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:

Za pogorelce v Podpeči: Neimenovana 30 K, Jernej Stele, Spod. Siska, 5 K, neimenovana dobrotnica za cerkev 1 krono.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so nabrali tamburaši na veselici Vodmatskega bralnega društva dne 14. avgusta 1 K 14 v.

Za pogorelce v Smihelu so nadalje darovali gg.: Ignacij Kutnar, župnik v Bučki 10 K; Franc Rajčević, župnik v Grahovem 15 K; upravništvo »Slovenca« v Ljubljani 16 K 75 v.; A. Kumer, župnik v Stari Loki 2 K; Tomo Potodnik, župnik v Breznici je poslal dar Jožefa Zalokarja, žup-

nika v Bridgevilli v Ameriki, kat nekdanjega kapelana hrenoviškega, 100 K; dekan Fr. Sveiger v Laskovcu 10 K; knez Hago Windischgraetz 600 K.

Vsem darovalcem stoteri: Bog plačaj!

Zupni urad v Hrenovicah, dne 8. avgusta 1904

Anton Zgur, župnik.

Za pogorelce na St. Urški gori so podpisane poslali naslednji precastiti gospodje: Anton Koblar, dekan v Kranju 10 K 48 v.; Jernej Primežič, župnik v Goričah 8 K 50 v.; Jožef Razboršek, dekan in župnik v Smartnem pri Kranju 20 K; Mha. Koželj, župnik v Podbrezjah 7 K; Jožef Brešar, župnik v Velesovem 15 K; Jakob Mrak, župnik v Naklem 10 K; Ivan Škufar, župnik v Stari Osolci 9 K; Ignacij Zupanc, župnik v Predosli 11 K.

V imenu pogorelcev izrekam vsem dobrotnikom: Bog plačaj!

St. Urška gora, dne 8. avgusta 1904

Janez Hromec, župnik.

Zahvala.

Podpisani odbor se kar najiskrenejše zahvaljuje velečislanim članom in članicam društva »Kamnik« ter vsem dragim sosedstvom hišnim posestnikom, ki so se lojalnemu pozivu društva »Kamnik« tako polnoštevilno odzvali, da so dne 15. avg. o dinastičnem prazniku razobesili cesarske in narodne zastave.

Vse za vero, dom, cesarja!

Kamnik, dne 16. avg. 1904

Odbor društva »Kamnik.«

Zahvala.

Povodom nenadne prebrideke izgube našega preljubnega nepozabnega soproga, oziroma brata, svaka in zeta, gospoda

Ivana Flesch-a

posestnika ter zastopnika pivovarne Kosler & Co.

došlo nam je vsestransko toliko dokazov srčnega sočutja, da nam je nemogoče se vsakemu osebno zahvaliti. Stavimo to tem potom ter izrekamo presrčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami žalovali ter izkazali rajnemu poslednjo čast v tako mnogobrojnem številu. Posebno in iskreno zahvalo izrekamo gospodu Koslerju, lastniku pivovarne, za voz, poklonjeni venec in ljubeznivo pomoč pri prireditvi pogreba, dalje ravnatelju gosp. Minoviću in gospodom uradnikom ter uslužbencem pivovarne za spremstvo, slav. pevskemu društvu »Slavec« za polnoštevilno udeležbo spreveda, za uteho polno nagrobno petje ter pol žitev venca, slavnemu telovadnemu društvu »Sokol«, slavnemu trgovskemu društvu »Merkur« in keg ljaškemu društvu Slovan za sprejeto in darovane vence, ter končno tudi vsem drugim osebnim prijateljem rajnega za poklonitev prekrasnih venec. Bodi vsem in vsakemu posebej najtoplejša zahvala. 1370 1-1

Ljubljana, 12. avg. 1904.

Žalujoči ostali.

Odlikovan

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu 1904.

Dragotin Puc

tapefnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18,

zvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka. 884 14

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarske zadruge v St. Vidu nad Ljubljano.

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,

v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamoreznilce, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojilce, pocinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljavode, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opremo, nagrobne križe, nakovalca, privijake, žage, kotle za kladjo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski maveo.

Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe- 676 52—17 cerijskega blaga.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

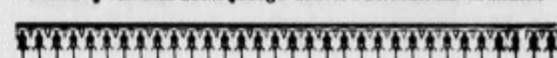
iz trpeznega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih cenah

Obavljatelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

„SLOVENEČ“

se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah ozi. trgovinah:

Bizjak Ivan Bohoričeve ulice 10
Blaznik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred škofijo 12.
Češnovar Lovro Kolodv. ulice 33.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Eisner Marija Kopitarjeve ulice 1,
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2
Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan Rusljeva cesta 24.
Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4.
Omejc Terezija, Karlovska c. sta 32
Pihler Ivana, Kongresn. trg 3.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant., Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., M-stni trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10
Tonich Ivana, Florianske ulice 1.
Velkavrh Marija, Sv. Jakoba trg.
Veseli Andrej, Prešernova ulice 20.
Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Domača slovenska trdka!

izdelovatelj orgelj

Ivan Milavec

(Goriščev učencec)

Ljubljana, Cerkevne ulice se najljubljeneje priporoča 26—19

v izdelovanje

novih cerkvenih orgelj.

Vsakovrstna popravila po najnižjih cenah.

1122 100—14

Zahtevajte

brezplačno in franko ož. ilustrirani cenik z več ko 600 podobami

ir, zlatega in srebrnega blaga

godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna na vreo in izvozna trgovina Most št. 955, Češko.

Prava amer. zlik. remontoir-ura s sldro, sletom Roskopf patent v trpeznem futralu iz jelenovega usnja v eleg. verzičico iz nik. Uja in prireskom, komad gld. 250.

1368 1-1)

†

Podpisani javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prelužno vest, da je naš preljubjeni soprog, oziroma oče, gospod

dr. Jožef Wurner

c. kr. polkovni zdravnik v pokoju, okrožni zdravnik v Kostanjevici; vitez Franc Jožefovega reda, lastnik boje in srebrne dvorne jubilejne kolajne i. t. d. i. t. d. v soboto, 13. t. m., ob 12. uri dopoldne, po kratki mučni bolezni v 73. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predragega rajnega boče v ponedeljek popoldne.

Prosi se tihega sožalja!

Kostanjevica, 14. avgusta 1904.

Amalija Wurner, soproga. — Arnold Wurner, c. kr. poročnik, Fritz Wurner, sinova. Adele Wurner, hči.

Edina, domače - avstrijska direktna, brzoparobrodna vožnja.

Trst-New York.

Oceanska vožnja okrog 8 dni! Prosta, dobra, domača hrana in pijača ter 100 kg prtljage že od Ljubljane, tedaj nobenih posebnih stroškov med potjo. Najpripravnejša in najcenejša pot iz Avstrije v Ameriko. Čela vožnja Ljubljana-New York samo **K 100.** — Ta domača družba je edina, katere sme povsod nastaviti sv. je zastopnik. Fojašila in vozne karte za Kranjsko, Štajersko in Koroško le pri **Jos. Pavlinu v Ljubljani**, Marjini trg št. 1. 1349 6-3

Dr. Otmar Krajec,

ne ordinuje

do 31. avgusta.

136 1-6

Pozor, mizarji!

Radi boleznih razproda se več vrst različnega mehkega in trdega lesa, dalje popolnoma novo, pred tremi meseci naročeno mizarско orodje za tri delavce.

Oglasiti se je pri **Franu Hočevar**, mizarškemu mojstru v Metliki. 1369 4-1

Dva učenca

za trgovino s specerijskim blagom in deželniimi pridelki se takoj sprejmeta iz dobre in poštene hiše

Ponudbe pod „Trgovina“ na upravništvo „Slovenca“. 1226 9-4

Dr. I. Geiger

odpotuje

do 22. avgusta 1904.

1365 2-1

Prav poceni prodam:

1 klavir, pripraven za gostilno; harmonij, pripraven za poduk petja; stružnico za les (Drehkank) zelo močna; železna žaga (Bandsäge), gonilna moč z nogo, na par ali vodo.

Vpraša se: **Josip Oblak, Šelenburgove ulice 1., Ljubljana.** 1364 3-1

18 let star trgovski pomočnik

izurjen v trgovini z manufakturnim in mešanim blagom, slov. in nemškega jezika popolnoma vešč, želi nastopiti službo v večji trgovini v mestu Ljubljana ali drugje.

Oglasila na upravništvo „Slovenca“. 1377 5-1

Dr. Ivan Oražem

Wolfave ulice 12

ordinira zopet.

1371 1-1

Novomesto! Novomesto!

Novi hotel in kavarna „JACAZ“.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril svoj **novi in moderno sezidani hotel**, v katerem so poimenovali na razpolago prav lepe, popolno z novo opremo urejene sobe v prenočišče. — Točil bodem **fino Puntigamsko pivo**, pristna **dolenjska in druge vrste vina**. Izvorna kuhinja postregla bode vedno z **gorkimi in mrzlimi ukusnimi jedili**. Obenem priporočujem svojo **veliko zalogo Puntigamskega piva v sodčkih in steklenicah**. — Pr. dajam na debelo in drobno iz svoje velike zaloge **jako fina in zajamčeno naravnega vina od 28 vin. liter naprej**. Toči se tudi vsakovrstno žganje na debelo in drobno.

Potnike na kolodvoru sprejemal bode pri vsakem vlaku za moj hotel **omnibus „Medved“**.

Za prav obilni obisk in velecejenjena naročila se najpristrčneje priporočuje

Anton Jacaz (Jakac).

1262 10-7

Ne prezreži!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom pod solidnimi cenami, obrne naj se na že dolgo obstoječo, slehernemu znano **tvrdko**

Franc Čuden,

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, delničar družbe prvih tovarn „Union“-ur v Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenjske železnice, trgovina s kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice, nasproti frančiškanskega samostana. Filijalka: Glavni trg nasproti rotovžu.

Posebno priporoča pristne prave, osebno v Švici **nakupljene žepne ure**, dalje vsakovrstne **stenske (pendel) ure** z donečim bitjem v krasno izrezanih omaricah

Največja zaloga **briljantov**, na katere slavno občinstvo posebno opozarja glede izbire, ker so v zal. gi od 25 gl. do čez tisoč goldinarjev, vdelani v različnih oblikah (fazonskih), torej lahko izvolite kaj ugodnega.

Ne pretirane cenel

Dalje priporoča bogato sortirano zalogo v pravem ali **china srebru namizno opremo** (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah, kakor tudi druge iz china srebra izdelane vsakovrstne stvari v najmodernejših oblikah **Jako primerna in porabljiva splošna darila.**

Ceniki zastoj in poštnine prosti. 265 31

Preselitev mizarске in pohištvene obrti.

Slav. občinstvu in preč. duhovščini uljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem preselil svojo mizarско obrt in zalogo pohištva iz **Prešernove ulice na**

Sv. Petra cesto št. 19 v lastno hišo.

Priporočam se nadaljnji naklonjenosti zagotavljaajo kot doslej točno in pošteno postrežbo.

Velespoštovanjem

Fillip Fajdiga.

1332 6-6

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 5,245.845'40.**

Stanje hran. vlog **K 5,089.883'14.** Denarni promet **K 23,806'306'40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238'41.**

Varnost hranilnih vlog je tudi **zajamčena po zadrugnikih.**

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po poskušnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

tinkturo za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim bolehamim osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50-16

Friderik Repolusk,
župnik v št. Vidu nad Valdekom, p. Missling, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „**Železnato vino**“ se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividni pri slabokrvnih, pri osebah oslabiljenih prebavi in nerednem krvotoku ter podobnih defektih. Zato morem Vaše res izborni železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,
župnik pri Beli cerkvi, p. št. Jernuf, Dolenjska 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje odlikovani **lekarnar G. PICCOLI**, Ljubljana lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni založnik Njihove Svetosti papeža.

Učenca

izpoštene rodbine, 14—15 let, sprejme takoj **trgovina z mešanim blagom**

1341 3-3 **J. Kranjc, Borovnica.**

Trgovski pomočnik

specerijske stroke,

vsprejme se **kot potovalec.**

Osi, kateri so valeni potovanja v kupcijskih zadevah, imajo predno t. — Natančneje pové upravništvo „Slovenca“ 1347 3-3

Samo K 100.—

Ljubljana-New York

skozi Trst Prosta hrana, pijača in 100 kg prtljage že od Ljubljane. 1352 3-3

Cunard Line, glavni agent Fr. Nowy, Ljubljana, Dunajska cesta 32 Hotel Gracia

Izurjen gostilničar

se išče za manjši, dobro idoči hotel. V najem se da takoj z odkupom pohištva.

Pismene ponudbe na upravništvo „Slovenca“. 1359 2

Pijte

Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev. 544 150-60

Grenčica „Florian“ in likér „Florian“

najboljša kapljica za želodec. 1238 20